

Palliatieve zorg en fase 1 onderzoek gaan hand in hand

Bij Fase 1 onderzoek probeert men inzicht te krijgen in de veiligheid, dosering, toxiciteit en bijwerkingen van nieuwe medicijnen tegen oncologische tumoren. Deelnemers zijn kankerpatiënten voor wie er geen standaard behandelingsmogelijkheden meer zijn.

Fase 1 onderzoek is noodzakelijk om verder te komen met de ontwikkeling van nieuwe en meer effectieve middelen gericht tegen kanker. Alle huidige behandelingen hebben alle stadia van klinisch wetenschappelijk onderzoek doorlopen, ook fase 1. Patiënten nemen op basis van vrijwilligheid deel aan deze onderzoeken. Voor de bescherming van de patiënt als proefpersoon wordt een zorgvuldige informed consent-procedure gevolgd. Alleen patiënten die in essentie begrijpen waar het bij fase I-onderzoek om gaat, kunnen aan het onderzoek meewerken. Onder deze voorwaarde wordt fase I-onderzoek, mits goedgekeurd door de medisch-ethische toetsingscommissie van het ziekenhuis, ethisch aanvaardbaar geacht.

De patiënt die aan fase I-onderzoek deelneemt, kan er redelijkerwijze voor zichzelf geen therapeutisch effect van verwachten. Weliswaar is het bij fase I-onderzoek van nieuwe medicijnen niet uitgesloten dat zich verrassende uitingen van activiteit tegen tumoren voordoen, maar de kans hierop is voor de individuele patiënt vaak klein.

In de praktijk zien wij gemotiveerde patiënten met een sterke behandelwens die om verschillende beweegredenen mee willen doen aan fase 1 onderzoek:

- Voor toekomstige patiënten
- Het niet aan kunnen om niets te doen
- Er alles aan gedaan willen hebben
- De hoop op mogelijk therapeutisch effect, dit kan ook het stoppen van tumorgroei zijn

Patiënten gaan vaak zelf actief op zoek bijvoorbeeld via internet naar behandelmogelijkheden, waaronder fase 1 onderzoeken.

Niet alle patiënten waar geen standaardbehandeling meer voorhanden is komen in aanmerking voor fase 1 onderzoek. Er gelden vanuit het studieprotocol strenge eisen ter bescherming van de deelnemende patiënten. Eén van de belangrijkste criteria is dat de lichamelijke conditie van de patiënt goed moet zijn. De nieren, lever, longen en het hart moeten naar behoren functioneren. Dit wordt in kaart gebracht voordat de patiënt mag starten met een fase 1 onderzoek, we noemen dit de screenings fase.

Indien de patiënt start met de fase 1 behandeling, krijgt hij daarnaast de beste palliatieve zorg die we hebben. De patiënt komt vanwege het onderzoek vaak ter controle naar het ziekenhuis, soms wekelijks of zelfs twee keer per week. Patiënten vinden dit meestal erg prettig: ze kunnen hun verhaal kwijt en bij klachten kan er snel door verschillende disciplines worden ingegrepen, het geeft houvast aan de patiënt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een eventuele bloedtransfusie of bestraling als patiënten klachten ervaren. Uiteraard wordt er ook geestelijke ondersteuning geboden indien nodig. Patiënten vinden het fijn om met ons in gesprek te gaan over wat hen in deze fase van het leven bezig houdt en indien nodig bieden we maatschappelijk werk aan of regelen continuïteitsbezoeken door gespecialiseerde oncologieverpleegkundigen voor in de thuissituatie.